

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.I.38.211/2021/6.

A tanács tagjai: Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet a tanács elnöke;
Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit előadó bíró;
Dr. Hajnal Péter bíró

A felperes: Felperes1
Cím2

A felperes képviselője: Felperesi képviselő
(Cím3

Az ítélet szerinti alperes: Pest Megyei Kormányhivatal
Cím5

A kijavított ítélet szerinti alperes: Pest Megyei Kormányhivatal Városi1
Járási Hivatala
Cím4
(helyesen: Cím6

Az alperesek képviselője: Dr. Neparáczki Nándor József kamarai jogtanácsos

A per tárgya: gyámhatósági ügyben hozott PE-15/GYAM/347-1/2021. számú
- a PE-15/GYAM/347-5/2021. számú közigazgatási határozattal módosított -
közigazgatási határozat jogszerűségének vizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az ítélet szerinti alperes, 16. sorszám alatt;
a kijavított ítélet szerinti alperes 18. sorszám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Budapest Környéki Törvényszék

10.K.700.482/2021/15. számú - a 17. sorszámú kijavító végzéssel

kijavított - ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék - 10.K.700.482/2021/17. számú végzésével kijavított - 10.K.700.482/2021/15. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes egyedülálló szülőként előterjesztett örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása iránti kérelmére eljárva a Pest Megyei Kormányhivatal Városi1 Járási Hivatala a 2021. január 18. napján kelt PE-15/GYAM/347-1/2021. számú határozatában megállapította, hogy a felperes, körülményei alapján, gyermek örökbefogadására nem alkalmas. A határozat indokolásában rögzítette, hogy az egyedülállóság tekintetében a rendelkezésre álló iratok ellentétesek, mivel a felperes egyedülállóként fogadna örökbe, de a gyermeket gyakorlatilag a bejegyzett élettársával együtt gondoznák, ezért a felperes nem tekinthető egyedülálló örökbefogadó személynek. Megállapította, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 3. § (2) bekezdése kizárta teszi a felperes örökbefogadásra való alkalmasságának a megállapítását. A határozat jogalapjaként hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:120. §-ára és 4:122. §-ára, továbbá a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 38. § (1)-(5) bekezdésében foglaltakra.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[2] A felperes keresetében kérte a közigazgatási határozat megváltoztatását és az örökbefogadásra való alkalmassága megállapítását. Keresetlevelében alperesként a határozatot hozó Pest Megyei Kormányhivatal Városi 1 Járási Hivatalát nevesítette. A kereseti kérelem indokaként az alperes téves jogértelmezésére hivatkozott az Éltv. 3. § (5) bekezdése tekintetében, továbbá előadta, hogy nem él bejegyezett élettársi kapcsolatban, párkapcsolata pedig nem eredményezi, hogy nem egyedülállóként fogadna örökbe. Elismerte a vele együtt élő személy meghallgatásának szükségességét, azonban álláspontja szerint az eljárás sértette az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 10. § (1) bekezdésében foglaltakat, mivel élettársát az alperes ügyfélként kezelte, pedig nem terjesztett elő az örökbefogadás iránt kérelmet. Kifejtette, hogy az alperes a hatáskörét túllépve állapította meg az alkalmatlanságát, mivel a vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint az alkalmasság kérdésében való állásfoglalás a gyermekvédelmi szakszolgálatok feladatkörébe tartozó szakkérdés, és a szakvélemény köti az alperest, így azzal ellentétes határozatot nem hozhatott volna. Hivatkozott továbbá határidő túllépésre és a jóhiszeműség elvének a megsértésére.

[3] A védíratot az ítélet szerinti alperes terjesztette elő, aki kérte a kereset elutasítását, a határozatban foglaltakat fenntartotta.

[4] Az elsőfokú bíróság a periratok egy részében (pl. idézés, kijavítás előtti tárgyalási jegyzőkönyv) az ítélet szerinti alperest, további részében (pl. a módosító határozat alapján felperest nyilatkozattételre felhívó végzés, az egyszerűsített per szabályaitól az általános szabályok szerinti eljárásra való áttérésről tájékoztató végzés) a kijavított ítélet szerinti alperest nevesítette peres félként.

A közigazgatási határozat módosítása, a felperes keresetkiterjesztése

[5] A keresettel támadott közigazgatási határozatot a kijavított ítélet szerinti alperes a peres eljárás során saját hatáskörben módosította, a 2021. május 25. napján kelt PE-15/GYAM/347-5/2021. számú közigazgatási határozattal az alaphatározat formáját végzésre változtatta, rendelkező részében pedig az örökbefogadásra való alkalmasság tárgyában indult eljárást megszüntette. A módosító határozat indokolása szerint hivatalból észlelte, hogy döntése jogszabályt sért, mivel az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele hiányzik azáltal, hogy a felperes ténylegesen nem egyedülállóként kíván örökbefogadni. Rögzítette továbbá, hogy az eljárás megindítását követően jutott a tudomására az eljárás jogszabályi feltételeinek a hiánya, ezért az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a 47. § (1) bekezdése alapján az eljárást megszüntette.

[6] A felperes a keresetét kiterjesztette a módosító határozatra is, mivel álláspontja szerint az Ákr. 120. §-a alapján - figyelemmel az alaphatározat ellen kezdeményezett közigazgatási perre - már nem lett volna helye a módosításnak. A keresetkiterjesztésben

részletesen előadta, hogy a módosító határozatot mely jogszabályi rendelkezések alapján tartja jogszabálysértőnek.

Az elsőfokú ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság a 2021. augusztus 27. napján kelt 10.K.700.482/2021/15. számú jogerős ítéletében alperesként a Pest Megyei Kormányhivatalt tüntette fel és így rendelkezett az alperes PE-15/GYAM/347-1/2021. számú határozatának a hatályon kívül helyezéséről, a módosító határozatra (PE-15/GYAM/345-5/2021.) is kiterjedően, és az alperes új eljárásra kötelezéséről, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 89. § (1) bekezdésének b) pontja alapján. Megállapította, hogy az alperes az eljárása során az Ákr. 120. §-ában, 81. § (1) bekezdésében, 47. § (1) bekezdés a) pontjában és 46. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat sértette, amely a bírósági eljárásban nem orvosolható, súlyos eljárásjogi jogszabálysértés volt. Rögzítette, hogy - az alperesi érveléssel szemben - az egyedülállóság kérdésében való állásfoglalás nem az eljárás megindításának akadálya, erre vonatkozó jogszabályi előírás nincs, hanem már az érdemi döntés, amely az alperes szerint az örökbefogadásra való alkalmasság akadályát képezi. Az egyedülállóság hiánya tekintetében az alperes bizonyítási eljárás lefolytatását követően tett megállapítást, amely eljárási szakban az Ákr. 46.§ (1) bekezdés a) pontjának alkalmazására már nincs lehetőség.

[8] Az érdemi kérdésre nézve megállapította, hogy a per tárgyát képező határozatok a módosítás révén az ügy érdemében (alkalmasság kérdése) rendelkezést és jogi érvelést nem tartalmaznak, ezért az egyedülállóság megállapításának jogszerűségére, az egyedülállóként való örökbefogadás lehetőségére kiterjedő kereseti érveket érdemben az elsőfokú bíróság nem vizsgálhatta. A megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatásban előírta, hogy „[...] az alperesnek mindenekelőtt azt kell vizsgálnia, hogy mik az eljárás megindításának a feltételei, amennyiben ilyen jogszabályon alapuló akadályt észlel, akkor van lehetőség visszautasításra. Ezt azonban részletesen, az Ákr. 81. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint meg kell indokolnia döntésében. Ennek hiányában a már lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján az ügy érdemében, a felperesi kérelem tárgyában kell döntést hoznia.”.

Az elsőfokú bíróság kijavító végzése

[9] Az elsőfokú bíróság a 2021. november 4. napán meghozott 17. sorszámú végzésében a 2021. augusztus 27. napján kelt 15. sorszámú jegyzőkönyv és ítélet fejrészeiben az alperes nevét kijavította („az helyesen a Pest Megyei Kormányhivatal Városi1 Járási Hivatal”).

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[10] A jogerős ítélettel szemben az ítélet szerinti alperes és - az ítélet kijavítását követően - a kijavított ítélet szerinti alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet.

[11] Az ítélet szerinti alperes a felülvizsgálati kérelmében eljárásjogi jogszabálysértésekre hivatkozva kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Perköltségigénnyel élt. A felülvizsgálati kérelem indokaként hivatkozott arra, hogy a keresetlevél visszautasításának lett volna helye, mivel azt a felperes e-papír útján nyújtotta be, nem pedig az arra rendszeresített űrlapon. Sérelmezte továbbá, hogy az alperes szerményének a meghatározása helytelen, ugyanis a közigazgatási határozatokat a Pest Megyei Kormányhivatal Városi1 Járási Hivatala hozta, az ítélet azonban alperesként a Pest Megyei Kormányhivatalt tünteti fel, és a rendelkező részben az alperest kötelezi új eljárás lefolytatására, ugyanakkor arra hatásköre nincs. Rámutatott, hogy a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: hatásköri Kr.) 7. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján az örökbefogadni szándékozó alkalmasságáról való döntésre hatáskörrel a gyámügyi feladatkörben eljáró járási hivatalok rendelkeznek. Előadta, hogy az Ákr. 123. § (1) bekezdés a) pontja értelmében semmis lenne az a döntés, amelyet az ítélet alapján eljárva, hatáskör hiányában meghozna. Rögzítette, hogy a per alperese a Kp. 16. § (1) bekezdése és 18. § (1) bekezdése alapján is a Városi1 Járási Hivatal lehet.

[12] Az ítélet szerinti alperes a felülvizsgálati kérelemben további jogszabálysértésként hivatkozott arra, hogy téves az elsőfokú bíróság által levont következtetés, miszerint az egyedülállóság kérdésében való állásfoglalás nem az eljárás megindításának az akadálya. Hangsúlyozta, hogy a felperes a kérelmet egyedül nyújtotta be, arra irányult, hogy egyedül kíván örökbe fogadni, a környezettanulmányból pedig kiderült, hogy élettársi kapcsolatban él. A felperes kérelme tehát önmagában ellentmondásos, ezáltal tartalmilag elbírálnakhatlan. Egyértelmű, pontos és világos tartalmú kérelem hiányában - álláspontja szerint - a hatósági eljárás nem volt lefolytatható.

[13] A kijavított ítélet szerinti alperes a felülvizsgálati kérelmében eljárásjogi jogszabálysértésekre hivatkozva kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján, továbbá kérte a felperes marasztalását a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségekben. A felülvizsgálati kérelem indokaként rámutatott, hogy az e-papíron benyújtott keresetlevél visszautasításának lett volna helye, továbbá, hogy egyértelmű, pontos és világos kérelem nélkül nem lehet hatósági eljárást folytatni. Tévesnek tartotta az elsőfokú ítélet azon megállapítását, hogy nem lett volna helye az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárás megszüntetésének. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet az Ákr. 38. §-ában foglalt tartalom szerinti elbírálnak elvét is sérti.

[14] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján. Hivatkozott arra, hogy az alperesek felülvizsgálati kérelmei megkésettek. Vitatta az alperesek által felsorakoztatott járási

szabályszegéseket, illetve amennyiben azok megalapozottak lennének, úgy - álláspontja szerint - nem hatottak ki az ügy érdemére. A felülvizsgálati eljárásban a két alperes megjelenését ellentétesnek tartotta az eljárási szabályokkal, továbbá előadta, hogy az alperesek eljárása ellenkezik a jóhiszemű eljárás alapelveivel is, így kérte a felülvizsgálati kérelmek elutasítást. Felülvizsgálati ellenkérelmének indokai körében kifejtette, hogy az elsőfokú határozat a 2021. augusztus 27-ei tárgyaláson lett kihirdetve és közzölve, így a Kp. 117. § (1) és (2) bekezdése alapján irányadó, a jogerős határozat közzétételétől számított harminc nap 2021. szeptember 27. napján letelt, a 2021. október 19. napján benyújtott felülvizsgálati kérelem elkésett. A kijavított ítélet szerinti alperes tekintetében rámutatott arra, hogy amennyiben nem tartotta magát alperesnek, lehetősége lett volna határidőn belül érdekeltként perbelépni.

[15] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében rámutatott arra, hogy az elírásra való hivatkozás nem alapozza meg a felülvizsgálati eljárást, mivel az adminisztratív hibaként az ítélet tartalmát nem befolyásolja és kijavítással orvosolható. Előadta, hogy a Kormányhivatal igazgatási szempontból egy szervezeti egységet képez a Kormányhivatal alá tartozó szervekkel, ez a megnevezésből is kitűnik (Pest Megyei Kormányhivatal Városi1 Járási Hivatala), valamint a Kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) 39. § (1) bekezdésének, valamint 49. § (1) bekezdésének a rendelkezése is alátámasztja. Utalt továbbá arra, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése alapján a Pest Megyei Kormányhivatal illetékességi területe Pest megyére terjed ki. Álláspontja szerint tehát függetlenül attól, hogy a járási hivatalok önálló jogalanyisággal rendelkeznek és hatáskörüket önállóan gyakorolják, továbbá önállóan is járnak el, a kormányhivatal és a járási hivatalok az alperesek által hivatkozott mértékben nem választhatók szét ennyire élesen, illetve egyeztetési kötelezettségük állt fenn a törvényszéki eljárás tekintetében. Amennyiben pedig az ilyen mértékű szétválasztás megalapozott, úgy a Pest Megyei Kormányhivatal képviselője nem járhatott volna el a Városi1 Járási Hivatal képviselőjében sem. Az alperesek jelen állításait indokolatlannak és eddigi magatartásukkal ellentétben állónak tartja.

[16] A felperes álláspontja szerint a jogerős ítélet a tényállást részletesen ismertette, feltűntette, hogy az alapeljárásban a Városi1 Járási Hivatal Gyámügyi Osztálya járt el, ezáltal „adja magát - logikailag és a hatályos jogszabályok értelmében egyaránt -, hogy a megismételt eljárásban is az első fokon eljáró hatóságnak kell eljárnia.”. Rámutatott, hogy ezzel ellenkező értelmezés - az elírástól függetlenül - jogbizonytalansághoz vezet. Kifejtette továbbá, hogy az ítélet [34] bekezdése szerint a megismételt eljárásban a már beszerzett bizonyítékok alapján kell döntést hozni, ebből pedig valószínűsíthető, hogy a megismételt eljárásban a kérelem elbírálását nem az „elejétől” kell újrakezdeni, azaz a hatáskör és illetékesség vizsgálata nem képezi a megismételt eljárás tárgyát.

[17] A felperes jogsértőnek tartja, hogy a kijavított ítélet szerinti alperes nem kezdte meg a megismételt eljárás lefolytatását, hanem az ítélet szerinti alperes felülvizsgálati kérelméről való tudomásszerzésre hivatkozva az Ákr. 48. § (1) bekezdés a) pontja alapján felfüggesztette az eljárást. Ez ellentmondásossá teszi a kijavított ítélet szerinti alperes perbelépését, illetve az alperesek egymás közötti kommunikációját, továbbá jelen eljárásban mégis a kijavítástól

számolja a reá vonatkozó határidőt. A felperes nézete szerint mindezekből arra lehet következtetni, hogy sem az ítélet közlésénél, sem a kijavításánál nem merült fel a járási hivatal perbelépése.

[18] A keresetlevél visszautasításával kapcsolatos alperesi érvek tekintetében kifejtette, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró felperes nyújtotta be e-papíron a keresetlevelet, azonban a jogorvoslati tájékoztatás hiányos volt, továbbá a kereseti kérelem hiányossága esetén a bíróságnak hiánypótlásra kellett volna felhívnia, megfelelő határidő tűzésével. Álláspontja szerint a felülvizsgálati eljárás megindításának törvényi feltételei az alperes kérelme tekintetében nem állnak fenn, azokra az alperes nem hivatkozott megfelelően, mind magatartásával, mind érvelésével sérti a jóhiszemű eljárás követelményeit, a jogegységesítésre való hivatkozása nem helytálló, mivel a kereset benyújtása és visszautasítása kérdésében való döntés hiányában nincs eltérő ítélkezési gyakorlat, a felülvizsgálati kérelem újszerű elvi kérdést nem vet fel. Az Ákr. 38. §-a tekintetében kiejtett alperesi jogértelmezést abszurdnak tartja, az lehetetlen, ellentmondó és nemkívánatos joggyakorlathoz vezetne. Jogsértőnek és rosszhiszeműnek tartja az alperes azon eljárását, hogy az alaphatározatot az elsőfokú bíróság eljárása alatt módosította, továbbra is fenntartja, hogy ez az Ákr. 120. §-ába ütközik. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte az Ákr. 120. §-a szerinti módosítás és visszavonás jogintézményét, ugyanakkor a döntések hatályon kívül helyezése és a megismételt eljárás alkalmas ennek orvoslására. Hangsúlyozta, hogy a módosító és a módosított közigazgatási döntés egységet képez, a módosított közigazgatási határozatot egységes határozatként kell felülvizsgálni. Kifejtette, hogy a módosító végzésből nem ismerhetők meg az alapjául szolgáló bizonyítékok, így sérül a jogorvoslatihoz való joga. Rámutatott, hogy az egyedülállóság hiánya tudomásra jutása körében az alperes felülvizsgálatban állított kijelentése ellentmondásban van az eljárás megszüntetésének alapjául szolgáló rendelkezéssel és a módosító végzés indoklásával is.

[19] A felperes előadta továbbá, hogy az alperes a megelőző eljárásokban hangoztatott álláspontjához képest az ügy érdemében jelen eljárásban sem hozott fel új érveket, illetőleg érvelése hibás és jogszabályi alapot is nélkülöző, különösen az örökbefogadásra való alkalmasság megállapításának feltétele körében, az egyedülállóság tényének értelmezése tekintetében. A felperes e vonatkozásban utalt a Ptk. 4:120. § (1) bekezdésére, 6:514. § (1) bekezdésére, az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvényre, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott, örökbefogadással kapcsolatos szakmai útmutatóra. Álláspontja szerint a hatóságnak nem azt kellett volna vizsgálni, hogy egyedülállónak minősül-e, hanem azt, hogy egyedül kíván-e örökbe fogadni, vagy sem, továbbá az alperes elmulasztotta a tényállástisztázási kötelezettségét is. Ez utóbbi vonatkozásában hivatkozott a Kúria Kfv.37.202/2018/8. számú precedensképes határozatára. Az Alkotmánybíróság 3311/2018. (X. 16.) AB határozatból idézve előadta, hogy a tisztességes eljáráshoz való joga is sérült, mivel az alperes nem biztosította, hogy álláspontját, következtetéseit a döntés előtt megismerhesse, azokra észrevételt tegyen. Ezen túlmenően pedig a jóhiszemű és tisztességes eljáráshoz való jog is több ponton sérült.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] Az elsőfokú bíróság ítélete - az alábbiak szerint - érdemi felülvizsgálatra alkalmatlan.

[21] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdésének, továbbá a Kp. 120. § (5) bekezdésének megfelelően a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között, a rendelkezésre állt iratok és bizonyítékok alapján vizsgálhatja felül.

[22] A felülvizsgálati kérelem egy rendkívüli perorvoslat, amely a jogerős ítélet ellen vehető igénybe, de nem feltétel nélkül, nem korlátlanul. A Kp. ún. befogadási okokat nevesít, amelyek legalább egyikének fent kell állnia, vagy valószínűsíthetően fenn kell állnia ahhoz, hogy az elbírálásra hatáskörrel rendelkező Kúria érdemben vizsgálja a fél kérelmét. Ilyen befogadási ok az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértés, illetve a joggyakorlat egységének a biztosítása. A Kúria jelen ügyben ezen okokra tekintettel a felülvizsgálati kérelmeket befogadta és érdemben vizsgálta a felülvizsgálati kérelmekben foglalt, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ad) alpontjára vonatkozó - az ítéletben alperesként megjelölt - alperes, továbbá a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontjára vonatkozó, a kijavított ítélet szerinti alperes hivatkozásait. A Kúria rámutat arra, hogy e két befogadási ok annyiban összefügg, hogy fennállhat olyan súlyos eljárási hiba, amelynek orvoslása egyben a joggyakorlat egységének biztosítását is szolgálja. A felülvizsgálati kérelmek vizsgálata során a Kúria megállapította, hogy az ítélet szerinti alperes érvelése alapos, amelynél fogva az elsőfokú bíróság ítélete az érdemi felülvizsgálatra nem alkalmas.

[23] A Kúria a kijavított ítélet szerinti alperes felülvizsgálati kérelmét a felperesi érvek alapján megvizsgálva elsődlegesen rögzíti, hogy a felülvizsgálati kérelem nem késett el és nem volt kizárt. A Pp. 351. § (1) bekezdése, (2) bekezdés a) pontja és (3) bekezdése alapján a bíróság a tárgyaláson hozott ítéletet kézbesítés útján közli a felekkel, amelyet az írásba foglalást követő három napon belül rendeli el, továbbá a Pp. 351. § (2) bekezdés d) pontja alapján a tárgyaláson kívül hozott végzés közlésére is kézbesítés útján kerül sor. A kijavított ítélet szerinti alperes részére nyitvaálló perorvoslati határidőt ennél fogva a kijavító végzés és a kijavított ítélet kézbesítés útján történt közlésétől - azaz a konkrét esetben 2021. november 9. napjától - kell számolni, így a felülvizsgálati kérelmet a kijavított ítélet szerinti alperes is a törvényes határidőben (2021. december 2. napján) nyújtotta be. Az pedig nem volt kizárt, hogy az elsőfokú bíróság kijavító végzése után az új és valódi alperes is felülvizsgálati kérelmet terjesszen elő, hiszen a kijavító végzés azt eredményezte, hogy ennek okán már ő vált kötelezetté. A felperes azon hivatkozása kapcsán, hogy a felülvizsgálati kérelem újszerű elvi kérdést nem vet fel, a Kúria hangsúlyozza, hogy a felülvizsgálati kérelmeket a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa) és ad) alpontja alapján fogadta be, amely befogadási okok nem feltétlenül kívánnak meg újszerűséget.

[24] Az előzőekben hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján az ítélet szerinti alperes felülvizsgálati kérelme is a törvényes határidőben érkezett. Tény, hogy az ítélet szerinti alperes jogi képviselője a 2021. augusztus 27-ei tárgyaláson jelen volt, azonban az ítélet

kézbítés útján megvalósult közlése az ítélet szerinti alperes esetében 2021. szeptember 21. napja, így attól számítva a 2021. október 19. napján előterjesztett felülvizsgálati kérelem nem késett el.

[25] Helyes az ítélet szerinti alperes felülvizsgálati kérelmének azon hivatkozása, hogy a hatásköri Kr. értelmében a gyámhivatal dönt az örökbefogadni szándékozók alkalmasságáról, amely kérdésben hatáskörrel a járási hivatal bír. E szervezetnek tehát e feladatkörében önálló hatásköre van, az előterjesztett kérelem alapján ezért járt el helyesen az illetékes szerv, a Pest Megyei Kormányhivatal Városi1 Járási Hivatala, azaz a kijavított ítélet szerinti alperes. Ugyancsak helyesen indította meg a pert a felperes a járási hivatal ellen, mint a határozatot hozó közigazgatási szerv ellen, a Kp. 18. § (1) bekezdése szerint, azonban a védíratot már nem ez a szerv, hanem az ítélet szerinti alperes terjesztette elő. Ezt követően az elsőfokú bíróság a perbeli cselekmények egy részét már nem a járási hivatal, hanem az e tekintetben vele nem azonos hatáskörű kormányhivatal alperesi feltüntetése, és perbeli cselekményekben való részvétele, nyilatkozattétele mellett folytatta le. Ez azt eredményezte, hogy a per tárgyalására szóló idézést alperesként a Pest Megyei Kormányhivatal kapta, a tárgyaláson a kormányhivatal képviselője jelent meg. Ezek az eljárási cselekmények, intézkedések - a felperes hivatkozása ellenére - már nem pusztán adminisztratív jellegű elírások, mivel többek között azt is eredményezték, hogy a keresettel támadott közigazgatási határozatot hozó közigazgatási szerv a per tárgyalásán nem vett részt, ami a perbeli jogok gyakorlására is kihat. Ez utóbbi ok miatt ez az eljárási hiba túlmutat az adminisztratív tévedésen, elíráson, ugyanis a valódi alperes (járási hivatal) nem volt részese a fontos eljárási mozzanatoknak.

[26] A fentiekén túlmenően az a körülmény, hogy az ítélet fejrésében is a Pest Megyei Kormányhivatal volt alperesként megjelölve, azt jelenti, hogy a rendelkező rész szerinti kötelezés (az új eljárás lefolytatása) is rá vonatkozik. Márpedig a Pest Megyei Kormányhivatal a felülvizsgálati kérelemben helytállóan mutatott rá, hogy nem hozhat a hatáskörébe nem tartozó döntést, mert az ennél fogva semmis lenne. Azáltal pedig, hogy a jogerős ítélet alperesként a Pest Megyei Kormányhivatalt nevesíti, az új eljárásra kötelezés olyan szervre vonatkozik, amelynek a perben vitatott közigazgatási tevékenységre hatásköre nincs.

[27] A Kúria tehát megállapította, hogy az eljárásban nem megfelelő alperes szerepeltetése olyan súlyos eljárási jogszabálysértés, ami kihatott az ügy érdemére, az kijavítással nem orvosolható, csak az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésével állítható helyre a törvényes állapot. Az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság utólag kijavította a jogerős ítéletben és a tárgyalási jegyzőkönyvben az alperes nevének a feltüntetését, nem változtat azon, hogy az eljárás rossz alperessel szemben folyt, ami nem adminisztratív elírás, hanem súlyos eljárási jogszabálysértés. E súlyos eljárási hiba megállapítását követően a felülvizsgálati kérelmek és a felülvizsgálati ellenkérelem további érveinek vizsgálata szükségtelenné vált, így azt a Kúria mellőzte.

[28] A fentiekre figyelemmel a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 110. § (1) bekezdés c) pontja értelmében hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[29] Az új eljárásban az elsőfokú bíróságnak a keresettel támadott közigazgatási határozatot hozó, a keresetlevélben megnevezett Pest Megyei Kormányhivatal Városi1 Járási Hivatala alperes perbeli eljárási cselekményeken való részvételét biztosítani kell és az eljárást befejező határozatot egyértelműen a helyes alperes perbenállása mellett, rá vonatkozóan kell meghozni.

A döntés elvi tartalma

[30] *Amennyiben a felperes a keresetét a megfelelő közigazgatási szerv ellen indítja, azonban az elsőfokú bíróság a peres eljárást ténylegesen másik alperessel szemben folytatja és az ítéletet is ez utóbbi, a per tárgyát képező közigazgatási határozat meghozatalára hatáskörrel nem rendelkező közigazgatási szervre nézve hozza meg, az nem pusztán adminisztratív hiba, hanem hatályon kívül helyezést megalapozó ok, így az az ítélet kijavításával nem orvosolható.*

Záró rész

[31] A Kúria a felülvizsgálati kérelmeket a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[32] A pernyertesnek minősülő ítélet szerinti alperes perköltségigénnyel élt, azonban felülvizsgálati perköltsége összegének a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 110. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint történő megállapítását a Kúria mellőzte, mivel úgy értékelte, hogy a Pp. 80. §-a szerinti, szükségképpen költsége nem merült fel, figyelemmel arra, hogy a jogerős ítélet meghozatala előtt a közigazgatási határozatot hozó járási hivatallal való együttműködő magatartás tanúsításával a felülvizsgálati kérelemnek az ítélet szerinti alperes által hivatkozott indokokkal való benyújtása megelőzhető lett volna. Részben ugyanezen okból, részben pedig arra figyelemmel, hogy a felülvizsgálati érvek vizsgálatára nem kerül sor, a Kúria a kijavított ítélet szerinti alperes vonatkozásában sem állapított meg perköltséget.

[33] A végzés ellen a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontjában foglalt rendelkezés zárja ki.

Budapest, 2022. március 3.

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. a tanács elnöke; Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k. előadó bíró; Dr. Hajnal Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelül: